

PÓLFABRYKATY Z DREWNA	NORMA BRANŻOWA	BN-72
	Zrębki	7116-05
	poekstrakcyjne sortowane	Grupa katalogowa IX 23 ¹⁾

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są zrębki sortowane po ekstrakcji żywicy z sosnowej karpiny przemysłowej, zwane również zrębkami karpinowymi oraz zrębki sortowane po ekstrakcji garbnika z drewna garbnikowego dębowego, zwane również zrębkami garbnikowymi, przeznaczone do produkcji płyt pilśniowych i wiórowych.

1.2. Zakres stosowania normy. Normę należy stosować przy odbiorze zrębków poekstrakcyjnych sortowanych z fabryk ekstrakcji żywicy z karpiny i wytwórni ekstraktów garbarskich do określenia jej jakości dla potrzeb produkcji płyt pilśniowych i wiórowych.

1.3. Określenia

1.3.1. Karpina przemysłowa — wg BN-63/9224-07.

1.3.2. Drewno garbnikowe — wg BN-68/9224-08.

1.3.3. Analiza sitowa zrębków karpinowych — wg BN-72/7101-01.

1.3.4. Zrębki nadające się do dalszego przerobu — zrębki po ekstrakcji żywicy z karpiny, które

¹⁾ Symbol wg SWW: 1779—62.

przeszły przez sito o boku oczka kwadratowego 36 mm i nie przeszły przez sito o boku oczka kwadratowego 3 mm oraz zrębki po ekstrakcji garbnika, które przeszły przez sito o boku oczka kwadratowego 25 mm i nie przeszły przez sito o boku oczka kwadratowego 1,5 mm.

1.3.5. Zrębki nie nadające się do dalszego przerobu — zrębki po ekstrakcji żywicy z karpiny, które przeszły przez sito o boku oczka kwadratowego 3 mm i zrębki, które nie przeszły przez sito o boku oczka kwadratowego 36 mm oraz zrębki po ekstrakcji garbnika, które przeszły przez sito o boku oczka kwadratowego 1,5 mm i zrębki, które nie przeszły przez sito o boku oczka kwadratowego 25 mm.

1.4. Normy i dokumenty związane

PN-71/M-94008 Sita i siatki z drutu. Wymiary oczek

BN-72/7101-01 Analiza sitowa zrębków karpinowych

BN-65/7304-01 Surowce dla przemysłu papierniczego. Drewno, zrębki drewna i rośliny jednoroczne. Pobieranie próbek oraz metody badań

BN-63/9224-07 Karpina przemysłowa

BN-68/9224-08 Drewno garbnikowe

Zjednoczenie Przemysłu Płyt, Sklejek i Zapalek
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Płyt,
Sklejek i Zapalek dnia 13 grudnia 1972 r. jako norma obowiązująca w zakresie
produkcji i obrotu od dnia 1 lipca 1973 r. (Dz. Norm. i Miar nr 12/1973, poz. 36).

Instrukcja nr 18/TP-65 w sprawie warunków suszenia na powietrzu, konserwacji i magazynowania tarcicy w zakładach produkcyjnych, na składach magazynowych i handlowych wydana przez Zjednoczenie Przemysłu Tartacznego i Wyrobów Drzewnych w 1968 r.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział. Zrębki poekstrakcyjne sortowane dzielą się w zależności od rodzaju surowca i metody pozyskania na zrębki poekstrakcyjne po ekstrakcji żywicy z sosnowej karpiny przemysłowej, zwane również zrębkami karpinowymi (K) oraz na zrębki poekstrakcyjne po ekstrakcji garbnika z drewna garbnikowego dębowego, zwane również zrębkami garbnikowymi (G).

2.2. Przykład oznaczenia zrębków poekstrakcyjnych sortowanych po ekstrakcji żywicy z sosnowej karpiny przemysłowej:

ZRĘBKII POEKSTRAKCYJNE SORTOWANE K
BN-72/7116-05

3. WYMAGANIA

3.1. Udział procentowy frakcji zrębków — wg tablicy.

Wymagania	Zrębki poekstrakcyjne			
	K		G	
	oczko sita o boku mm	udział frakcji %	oczko sita o boku mm	udział frakcji %
Zrębki przechodzące przez sito o boku oczka kwadratowego	36	100	25	100
	3	nie więcej niż 5	1,5	nie więcej niż 3
Zrębki pozostające na sicie o boku oczka kwadratowego	3	nie mniej niż 95	1,5	nie mniej niż 97

3.2. Zanieczyszczenia zrębków. Zanieczyszczenia metalowe są niedopuszczalne. Dopuszcza się zanieczyszczenia mineralne tylko we frakcji zrębków K przechodzących przez sito o boku oczka kwadratowego 3 mm i we frakcji zrębków przechodzących przez sito o boku oczka kwadratowego 1,5 mm w ilości nie przekraczającej 3⁰/₀ wag. tej frakcji, oznaczonych jako pozostałość po prażeniu.

4. PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Przechowywanie — wg Instrukcji nr 18/TP-65.

4.2. Transport. Zrębki poekstrakcyjne należy przewozić luzem dowolnymi środkami transportowymi. Środki transportowe przed załadunkiem zrębków powinny być oczyszczone.

5. BADANIA

5.1. Rodzaje badań

a) sprawdzenie wielkości i udziału procentowego frakcji (3.1),

b) sprawdzenie zawartości zanieczyszczeń (3.2).

5.2. Pobieranie próbek. Do badań należy pobrać próbkę o masie 1 kg zgodnie z BN-65/7304-01 z tym, że próbka powinna być pobrana metodą na ślepo z 10 różnych miejsc. Pobraną próbkę należy podsuszyć w temperaturze $103 \pm 2^{\circ}\text{C}$ do wilgotności $15 \pm 1^0/0$ i zważyć z dokładnością do 0,01 kg.

5.3. Opis badań

5.3.1. Sprawdzenie wielkości i udziału procentowego frakcji. Sprawdzenie wielkości i udziału procentowego poszczególnych frakcji zrębków polega na przeprowadzeniu klasyfikacji sitowej próbki za pomocą zestawu sitowego, zważeniu otrzymanych frakcji sitowych i obliczeniu procentowego udziału tych frakcji w badanej próbce.

Sita używane do sprawdzenia wielkości i udziału procentowego poszczególnych frakcji zrębków powinny być wykonane z drutu o wymiarach oczek zgodnie z PN-71/M-94008. Pobraną próbkę zrębków K należy przesiać przez sito o boku oczka kwadratowego 36 mm, a zrębków G przez sito o boku oczka kwadratowego 25 mm.

Zrębki, które przeszły przez te sita należy zważyć, a następnie przesiać przez sito o boku oczka kwadratowego 3 mm w przypadku zrębków K oraz przez sito o boku oczka kwadratowego 1,5 mm w przypadku zrębków G. Zrębki należy przesiewać za pomocą pionowej laboratoryjnej wstrząsarki mechanicznej.

Następnie należy zważyć frakcje, które przeszły przez sita i frakcje, które zostały na sicie oraz określić procentowy udział każdej z nich w stosunku do materiału pobranego do oznaczenia. Badane zrębki należy zważyć z dokładnością do 0,01 kg.

5.3.2. Sprawdzenie zawartości zanieczyszczeń.

Okolo 1,5 g zrębków, które przeszły przez sito o boku oczka kwadratowego 3 mm, w przypadku zrębków K i 1,5 mm, w przypadku zrębków G należy umieścić w naczynku porcelanowym rozprawdzając je po całej powierzchni naczynka warstwą nie przekraczającą 0,15 g/cm². Naczynko z próbką zważyć z dokładnością do 0,0002 g i wstawić do nie ogrzanego pieca mufłowego umieszczając je w strefie właściwego żarzenia. Piec należy ogrzewać w ten sposób, aby po 30 min osiągnął temperaturę 250°C, po upływie następnych 30 min — 500°C i wreszcie po kolejnych 30 ÷ 60 min — 815 ± 10°C. W temperaturze tej próbkę należy pozostawić przez okolo 90 min.

Po zakończeniu prażenia naczynko należy wyjąć z pieca szczypcami, ustawić na metalowej płycie, pozostawić na powietrzu przez 5 min, po czym

wstawić do eksykatora. Po ostudzeniu do temperatury pokojowej naczynko wraz z pokrywą należy zważyć ponownie z dokładnością do 0,0002 g.

Zawartość zanieczyszczeń (Z), w %, należy obliczyć wg wzoru

$$Z = \frac{m_2}{m_1} \cdot 100$$

w którym:

m_1 — masa zrębków suchych przed prażeniem, g,

m_2 — masa pozostałości po prażeniu, g.

5.4. Ocena wyników badań. Partię zrębków poekstrakcyjnych należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli pobrana próbka przeszła badania, wymienione w 5.1, z wynikiem dodatnim.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE do BN-72/7116-05

Niniejsza norma zastępuje ZN-70/MLiPD-04-23.

